

КАКО КРИТИЧКИ ДА СЕ ОЦЕНУВААТ МЕДИУМСКИТЕ СОДРЖИНИ?

За критички да се оцени некоја медиумска содржина, потребно е да се размисли:

Од кои претпоставки се тргнува, односно што се претставува како факт?

Дали поврзувањето на наводите е логично? Постои ли друго логично објаснување?

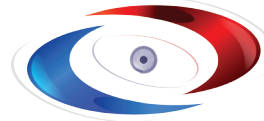
Кои зборови се користат и зошто токму тие?

Дали користените извори се веродостојни/релевантни?

Кои други аргументи и извори може/треба да се земат предвид (други медиуми, енциклопедии, книги, документи)?

Какво е вашето искуство, знаење, вредности за тоа прашање? Што мислат вашето семејство, пријатели и други луѓе?

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги е регулаторно тело кое има повеќе надлежности. Една од најважните е обврската да ги штити интересите на граѓаните во областа на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги (радија, телевизија, видео по барање). Тоа го прави на повеќе начини: така што следи дали и колку радијата и телевизиите ги почитуваат законите; се грижи за заштита на малолетниците од содржини што можат да им наштетат; го поттикнува развојот на медиумската писменост итн.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ
МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Агенцијата го подготви овој леток за да ја подигне свеста за важноста на медиумската писменост.

Повеќе информации за АВМУ на:
<http://www.avmu.mk>
contact@avmu.mk

Илустрации:

Сцени од анимираните филмови „Авантура низ медиумската писменост“ и „За свесноста: Што правам јас?“ на Европската асоцијација за интересите на гледачите (ЕАВИ).

eavi
MEDIA LITERACY
for CITIZENSHIP

Консултирани извори:

Recommendation on media literacy in the digital environment for a more competitive audiovisual and content industry and an inclusive knowledge society (2009/625/ec)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32009H0625>;

Методологија за истражување на медиумската писменост, EuropeAid/129857/D/SER/MK;

Media literacy project, <https://medialiteracyproject.org/>;

Academic Skills Advice service: Critical Analysis—So what does that REALLY mean? www.brad.ac.uk/academic-skills/

ЗА МЕДИУМСКАТА ПИСМЕНОСТ

ШТО Е ТОА МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ?

Со векови наназад, кога за некого ќе се речеше дека е писмен, значеше дека знае да чита и да пишува.

Денес најголемиот дел од информациите ги добиваме преку медиумите и луѓето се сметаат за писмени доколку знаат како да ги користат медиумите и знаат критички да ги читаат и разбираат медиумските содржини.

Постојат различни дефиниции за медиумската писменост, но во основата на сите нив лежи способноста за пристап, разбирање, анализа, критичка оценка на различните медиуми и медиумски содржини, како и за создавање комуникациски содржини во различни контексти.

ЗА КОГО Е ВАЖНА МЕДИУМСКАТА ПИСМЕНОСТ?

Медиумската писменост е важна за сите:

И за децата кои допрва ги учат правилата и замките на комуникацијата;

И за тинејџерите, кои храбро се впуштаат во нови авантури често незагрижени за потребата да ги заштитат своите лични податоци;

И за возрасните кои (би требало да) ги знаат правилата, а сепак можат да поверуваат на лажни вести;

И за постарите, кои понекогаш се не сосема вешти во користењето на новите медиуми.

ЗОШТО Е ВАЖНА МЕДИУМСКАТА ПИСМЕНОСТ?

Децата и возрасните стекнуваат медиумска писменост така што учат како:

Да развијат и применат вештини за критичко размислување;

Да осознаат како медиумските пораки влијаат врз општеството и ја вообличуваат нашата култура;

Да ги согледаат маркетиншките стратегии со кои се продаваат добра и услуги, а истовремено се „протнуваат“ стандарди, митови, стереотипи, начини на однесување и размислување...

Да препознаат кога медиумите ги лажат, ги заведуваат, манипулираат со информации, спинуваат, кријат информации;

Да ги проверат и оценат информациите и да дојдат до вистината;

Самите да создаваат медиумски содржини и да ги споделуваат со другите преку разни медиуми;

Да се залагаат за зачувување на правата на граѓаните и да ги повикуваат медиумите на одговорност кога тоа е потребно.

НА КОИ МЕДИУМИ СЕ ОДНЕСУВА МЕДИУМСКАТА ПИСМЕНОСТ?

Медиумската писменост се однесува на сите медиуми: на телевизијата, радиото, весниците и магазините, филмот, снимената музика, книгите, билбордите, видео игрите, интернетот – листата е неисцрпна зашто постојано се надополнува со нови медиуми.

